

Sygn. akt I Ca 367/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Joanna Składowska

Sędziowie Katarzyna Powalska

Barbara Bojakowska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2019 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa D. D. (1), R. A., V. A. i B. D.

przeciwko (...) SA z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 19 czerwca 2019 roku, sygnatura akt I C 1231/18

1. oddała apelację;

2. zasądza od (...) SA z siedzibą w W. na rzecz powodów D. D. (1), R. A. i B. D. kwoty po 900 (dziewięćset) złotych dla każdego z nich, a na rzecz V. A. kwotę 450 (czteryście pięćdziesiąt) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 367/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem łącznym z 19 czerwca 2019 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 1231/18, Sąd Rejonowy w Wieluniu zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.:

- na rzecz powodów B. D. oraz D. D. (1) kwoty po 20 000,00 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 12 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwotach po 3 717,00 złotych;

- na rzecz powódki V. A. 10 000,00 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 12 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 3 817,00 złotych;

- na rzecz powoda R. A. kwotę 50 000,00 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 12 lutego 2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu w kwocie 2 925,18 złotych, oddalając powództwo w pozostałej części;

nakazując pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieluniu kwotę 5 003,00 złotych tytułem kosztów sądowych.

Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach i wnioskach:

W dniu 21 lipca 2016 r. w T. na drodze ekspresowej (...) doszło do wypadku drogowego spowodowanego przez M. P. kierującego samochodem ciężarowym marki M. z naczepą, który umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, iż nienależycie obserwował sytuację na drodze i zachowanie innych uczestników ruchu drogowego i na łuku drogi najechał na tył zaparkowanego na pasie awaryjnym prawidłowo oznakowanego samochodu ciężarowego marki I. z naczepą, w wyniku czego przebywający poza samochodem kierowca M. A. poniósł śmierć na miejscu. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wieluniu z 11 maja 2017 r., sygnatura akt II K 819/16 M. P. uznany został za winnego spowodowania opisanego wypadku drogowego.

(...), którym kierował sprawca wypadku ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A.

Pismem z 12 stycznia 2017 r., powodowie zgłosili szkodę w (...) S.A., domagając się zapłaty zadośćuczynienia w kwocie 200 000,00 złotych na rzecz R. A. i po 50 000,00 złotych na rzecz D. D. (1), B. D. i V. A.. Decyzją (...) kwietnia 2017 r. przyznano zadośćuczynienie w kwocie 10 000,00 złotych na rzecz R. A. oraz w kwotach po 3 000,00 złotych na rzecz D. D. (1), B. D. i V. A..

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) Spółki Akcyjnej przejętej w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.

Powód R. A. jest synem zmarłego M. A.. Małoletnia V. A. jest córką R. A., wnuczką M. A.. Małoletni B. D. i D. D. (1) są dziećmi M. D., córki M. A..

R. A. bardzo przeżył i do tej pory przeżywa śmierć ojca. M. A. odwiedzał syna i jego rodzinę w przerwach między kolejnymi trasami.

Małoletni powodowie B. D. i D. D. (1) mieszkali razem ze zmarłym M. A.. Wnuki lubiły dziadka; kupował im zabawki, słodycze. Spędzały z dziadkiem wiele czasu kiedy wracał z pracy. Dziadek był dla nich autorytetem. Dzieci po śmierci dziadka stały się nerwowe i do tej pory płaczą. Ojciec dzieci nie mieszka z rodziną, dzieci pozostają na wyłącznym utrzymaniu matki M. D.. Po śmierci M. A. sytuacja rodziny, bez jego wsparcia, jest trudna.

Jak zauważył Sąd Rejonowy, pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., jak wynika z odpisu z KRS numer (...) jest następcą prawnym (...) Spółki Akcyjnej, który co do zasady przyjął odpowiedzialność za skutki wypadku z 21 lipca 2016 r.

Podniesiony przez pozwanego zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powodów pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Do akt sprawy załączone są odpisy aktów stanu cywilnego - odpisy aktów urodzenia powodów i aktu małżeństwa matki małoletnich D. i B. M. D., z których wynika pokrewieństwo powodów z ich ojcem i dziadkiem M. A.. Tłumaczenie tych dokumentów na język polski, wbrew zarzutowi pełnomocnika pozwanego nie jest konieczne; akty są czytelne, nie ma wątpliwości co do stopnia pokrewieństwa powodów ze zmarłym.

Roszczenie powodów znajduje podstawę prawną w art. 446 § 4 k.c.

Mając na uwadze głęboką więź istniejącą między ojcem i synem, Sąd Rejonowy zasądził na rzecz R. A. kwotę 50 000,00 złotych, uwzględniając przyznane już w postępowaniu likwidacyjnym 10 000,00 złotych oraz uznając, iż

zadośćuczynienie w kwocie 60 000,00 złotych, jest adekwatne do rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda wskutek śmierci jego ojca.

Zadośćuczynienia w wysokości 13 000,00 złotych jest natomiast adekwatne do krzywdy małoletniej polegającej na zerwaniu więzi emocjonalnych z dziadkiem teraz, kiedy małoletnia była już z dziadkiem związana i pozbawieniu dziecka w przyszłości możliwości utrzymywania kontaktów rodzinnych z dziadkiem i otrzymywania od niego realnego wsparcia.

Sąd uznał także, iż kwota zadośćuczynienia należna na rzecz D. i B. D., łącznie z już wypłaconą, w wysokości 23 000,00 złotych dla każdego z małoletnich jest adekwatna do doznanej przez nich krzywdy wskutek śmierci dziadka.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 817 § 1 k.c., natomiast o kosztach procesu na rzecz małoletnich powodów B. D. i D. D. (1) oraz V. D. na podstawie art. 98 § 1 i 3, natomiast w stosunku do R. A., który utrzymał się ze swoim żądaniem w 77 %, na podstawie art. 100 zdanie pierwsze k.p.c.

Pozwany wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 64 k.p.c, 65 § 1 k.p.c. oraz 71 k.p.c. przez ich niezastosowanie w niniejszej sprawie, co w konsekwencji doprowadziło do odmowy odrzucenia pozwów przez Sąd, podczas gdy bezsporną okolicznością jest, że podmiot wskazany przez powodów jako strona pozwana (...) S.A. z/s w W.” nr KRS (...) w chwili wniesienia powództw nie posiadał zdolności sądowej do występowania w sprawie w charakterze strony pozwanej, a brak zdolności sądowej spółki wykreślonej prawomocnie z rejestru przedsiębiorców przed dniem wniesienia pozwów jest brakiem pierwotnym i nieusuwalnym, niepodlegającym uzupełnieniu ani sprostowaniu i stanowiącym podstawę do odrzucenia pozwów, co ostatecznie doprowadziło do wydania wyroku w warunkach jego nieważności;

2. naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 194 § 1 i 2 k.p.c. przez wezwanie do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej (...) S.A. z/s w W., podczas gdy przekształcenie podmiotowe w niniejszej sprawie mogło zaistnieć tylko w przypadku, gdy w sprawie istnieją od początku dwie strony mające zdolność sądową, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie, gdyż pozwana (...) S.A. z/s w W. nie istniała w chwili wytoczenia powództw i jednocześnie nie mogła wyrazić zgody na wstąpienie w jej miejsce innego podmiotu, albowiem już od samego początku niniejsze postępowanie obarczone było wadą niepodlegającą usunięciu i stanowiącą podstawę do odrzucenia pozwów, co ostatecznie doprowadziło do wydania wyroku w warunkach jego nieważności;

3. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 446 § 4 k.c. w zw. z art. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. - Prawo o aktach stanu cywilnego przez uznanie, że powodom przysługuje w niniejszej sprawie legitymacja procesowa czynna wynikająca z załączonych do akt sprawy odpisów aktów urodzenia powodów i aktu małżeństwa ich matki M. D., z których wynika pokrewieństwo powodów z ich ojcem i dziadkiem M. A., podczas gdy akty urodzenia powodów oraz akt małżeństwa matki małoletnich powodów nie zostały przedłożone w oryginale; w aktach sprawy znajdują się jedynie ich kopie; nadto zostały one przedłożone w języku ukraińskim bez ich tłumaczenia przysięgłego na język polski, w związku z czym nie sposób na tej podstawie uznać, że powodów i zmarłego łączył stosunek pokrewieństwa i że stanowią oni najbliższych członków rodziny zmarłego, którym przysługuje legitymacja procesowa czynna w niniejszym postępowaniu;

4. naruszenie art. 5 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, który ustanawia, że językiem urzędowym przed sądami jest język polski, w związku z czym postępowanie przed sądem powinno odbywać się w języku polskim, jak również dowody z dokumentów powinny zostać przetłumaczone na język polski;

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 256 k.p.c. poprzez niezażądanie przez Sąd przedłożenia przez powodów przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego aktów urodzenia małoletnich powodów oraz aktu małżeństwa przedstawicielki ustawowej małoletnich powodów i wydanie rozstrzygnięcia w sprawie na podstawie dokumentów w języku ukraińskim, podczas gdy wyłącznie na podstawie przetłumaczonych aktów stanu cywilnego i

przy uwzględnieniu ich treści (tzw. zasada wyłączności aktów stanu cywilnego) możliwe jest dokonanie identyfikacji rodowej i ustalenie kręgu osób najbliższych zmarłemu, a tym samym osób posiadających legitymację procesową czynną w niniejszej sprawie;

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku pełnomocnika strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii na okoliczność faktycznej wartości wypłaconego powodom zadośćuczynienia przy uwzględnieniu przeciętnego miesięcznego (średniego) wynagrodzenia na Ukrainie w przeliczeniu na polskie złote w stosunku do średniego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce i ustalenia faktycznej wartości wypłaconego powodom zadośćuczynienia, przy uwzględnieniu dotychczasowego poziomu życia powodów na Ukrainie, podczas gdy był to dowód niezbędny dla ustalenia realnej wartości wypłaconego dotychczas powodom zadośćuczynienia, a tym samym adekwatnej kwoty zadośćuczynienia należnej powodom w celu uniknięcia bezpodstawnego wzbogacenia się powodów kosztem strony pozwanej;

7. naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. mające wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku poprzez dokonanie przez Sąd niezgodnej z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyznanie wiarygodności zeznaniom R. A. oraz M. D. w zakresie jakim wskazywali oni na istnienie głębokiej i silnej więzi między powodami a M. A., podczas gdy ustalenia Sądu w tym zakresie oparte zostały wyłącznie na przesłuchaniu samych zainteresowanych i nie mają one poparcia w zgromadzonym materiale dowodowym, zwłaszcza, że zmarły od 2008 r. był zawodowym kierowcą, jeżdżącym zarówno po Ukrainie, jak i Europie, przebywał w domu sporadycznie i nie pełnił pierwszoplanowej roli w życiu małoletnich, stąd też nie sposób uznać, że łącząca ich relacja była relacją głęboką i silną.

W oparciu o wskazane zarzuty skarżący wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonego wyroku i odrzucenie pozwów; ewentualnie z ostrożności procesowej o oddalenie powództw w całości;
- 2) zasądzenie od każdego z powodów na rzecz strony pozwanej kosztów procesu za obie instancje wg norm prawem przepisanych.

Ponadto skarżący domagał się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu ekonomii na okoliczność faktycznej wartości wypłaconego zadośćuczynienia przy uwzględnieniu przeciętnego miesięcznego (średniego) wynagrodzenia na Ukrainie w przeliczeniu na polskie złote w stosunku do średniego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce i ustalenia faktycznej wartości wypłaconego powodom zadośćuczynienia przy uwzględnieniu dotychczasowego poziomu życia powodów na Ukrainie.

Powodowie wnosili o oddalenie apelacji na koszt skarżącego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przede wszystkim Sąd Rejonowy poczynił właściwe ustalenia faktyczne, opierając się na zgromadzonych dowodach. Dokonał również właściwej z punktu widzenia kryteriów z art. 233 k.p.c. oceny zgromadzonych dowodów. Skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w powołanej normie prawa procesowego nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego, opartej na własnej ocenie materiału dowodowego wersji zdarzeń. Konieczne jest wykazanie - przy posłużeniu się argumentami jurydycznymi - że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, gdyż tylko takie uchybienie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest też wystarczające przekonanie strony o innej, niż przyjął Sąd, doniosłości poszczególnych dowodów. Tylko zatem w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków

przyczynowo - skutkowych, przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (patrz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, LEX nr 172176, z dnia 18 czerwca 2004 r., II CK 369/03, LEX nr 174131, z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt: II CKN 817/00, LEX nr 56906). Skarżąca nie sprostала powyższym wymaganiom.

Nie doszło także do naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 64, 65 § 1 oraz 71 k.p.c.

Ewentualna podstawa do odrzucenia pozwu zachodziła wobec pozwanego oznaczonego pierwotnie w pozwie jako (...) S.A. z/s w W., KRS nr (...). W sprawie Sąd Rejonowy - postanowieniem z 23 kwietnia 2019 r., na wniosek powodów - wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W., KRS nr (...), a więc podmiot, który posiada zdolność sądową. Wobec tego, z oczywistych względów skarżący nie może domagać się odrzucenia względem siebie pozwu i nie może być mowy o nieważności postępowania.

Odnosząc się do kwestii prawidłowości zastosowania art. 194 k.p.c. należy wskazać, że w sprawie trudno mówić o następstwie po stronie pozwanej, bowiem podmiot oznaczony w pozwie nie istniał już w chwili wszczęcia postępowania. (...) S.A. została wykreślona z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 6 grudnia 2017 r., zaś uprawomocnienie wykreślenia nastąpiło 26 grudnia 2017 r. Tym niemniej przed owym wykreśleniem - pismem z 12 stycznia 2017 r. powodowie zgłosili szkodę w (...) S.A. i podmiot ten - decyzją z 19 kwietnia 2017 r. - przyznał powodom określone świadczenie z tytułu zadośćuczynienia. Poza sporem pozostaje też, że skarżący - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) Spółki Akcyjnej przejętej w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 czerwca 1980 r., IV CR182/80, (OSNC 1981/2-3/30), wyznaczenie podmiotowego zakresu procesu jest aktem woli podmiotu wszczynającego postępowanie. Wciąganie do procesu niewłaściwej osoby wynika więc z wady aktu woli powoda, a taka wola - jako wada czynności procesowej - może być usunięta tylko w sposób przewidziany w ustawie procesowej. Z tego zaś punktu widzenia należy odróżnić niewłaściwe oznaczenie strony od niewłaściwego doboru podmiotów procesu. W sytuacji pierwszej - czyli również wtedy, gdy nie orientując się, kto według przyjętej konstrukcji prawnej powinien być stroną, powód wciągnął do procesu niewłaściwego pozwanego - naprawienie wady następuje w drodze sprostowania oznaczenia stron. Polega ono na uzupełnieniu lub konkretyzacji (lecz nie na zmianie) pierwotnego oznaczenia strony i - w konsekwencji tego - wyeliminowaniu przez sąd z procesu osoby niewłaściwej oraz wezwaniu do udziału w sprawie innej, właściwej, odpowiednio do woli powoda. Tam natomiast, gdzie powód prawidłowo oznaczył podmiot, który według jego intencji miał być stroną przeciwną, ale - z punktu widzenia prawa materialnego - dokonał doboru tego podmiotu w sposób niewłaściwy, do usunięcia aktu jego woli może dojść już tylko przez odwołanie wadliwej czynności procesowej (art. 203 k.p.c.) albo w drodze podmiotowego przekształcenia procesu (art. 194 - 198 k.p.c.). Podmiotowe przekształcenie powództwa staje się aktualne dopiero wówczas, gdy wady w wyznaczeniu przez powoda podmiotowych granic procesu nie można naprawić w drodze sprostowania oznaczenia stron. Sąd Najwyższy niejednokrotnie powoływał się na przytoczone stanowisko. Przykładowo, w postanowieniu z 9 sierpnia 2000 r., I CKN 749/00 (nie publ.), uznał za niedopuszczalne odrzucenie pozwu z powodu braku zdolności sądowej strony pozwanej w sytuacji, w której powód oznaczył tę stronę jako „Urząd Dzielnicy Gminy...” zamiast odpowiedniej Gminy. W wyroku z dnia 18 czerwca 1998 r., II CKN 817/97, wskazał na możliwość uściślenia oznaczenia strony przez sąd drugiej instancji w trybie art. 350 k.p.c. (zob. OSNC 1999, nr 1, poz. 16). W wyroku z 1 kwietnia 2003 r., II CKN 1422/00 (nie publ.), uznał za niedopuszczalne odrzucenie pozwu z powodu braku zdolności sądowej w sytuacji, w której jako stronę pozwaną wskazano zamiast osoby prawnej niemającej zdolności sądowej jednostkę organizacyjną osoby prawnej. Stanowisko takie Sąd Najwyższy zajmował także w postanowieniach z dnia 28 stycznia 2004 r., IV CK 183/03 (nie publ.) i IV CK 307/03 (nie publ.) oraz w wyrokach z dnia 16 listopada 2006 r., II CSK 143/06 (nie publ.), z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 75/07 (nie publ.) i z dnia 7 maja 2008 r., II CSK 10/08 (nie publ.). Można zatem uznać stanowisko Sądu Najwyższego w tej kwestii za utrwalone.

Przedstawione poglądy, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, w zestawieniu z przedstawionymi powyżej okolicznościami przedmiotowej sprawy, przemawiały za uznaniem pisma powodów datowanego na 30 stycznia

2019 r., zatytułowanego „wniosek powodów o wezwanie do udziału w sprawie”, jako prostującego pozew zakresie oznaczenia strony pozwanej. Zresztą wyraźnie jest w nim mowa o „korekcie”, podyktowanej nieznanym stronie powodowej faktem reorganizacji.

Zresztą skarżący - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. otrzymał odpis pozwu i wziął udział w postępowaniu, ustosunkowując się do żądań pozwu także merytorycznie.

Już zatem poprzez powyższe fakty, tj. wzięcie udziału w postępowaniu i korektę oznaczenia strony pozwanej przez powodów, skarżący uzyskał przymiot strony pozwanej, a tym samym wydanie postanowienia o dopuszczeniu do udziału w sprawie pozostaje bez wpływu na ocenę prawidłowości uzyskania przez skarżącego statusu strony.

Wydawanie postanowienia o odrzuceniu pozwu wobec (...) S.A. z/s w W., KRS nr (...) i wymaganie, aby powodowie złożyli pozwy ponownie wobec (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., należałoby ocenić jako nadmierny formalizm. Należy podkreślić, że prawo procesowe pełni w stosunku do prawa materialnego rolę służebną, pozwalając na realizację konkretnej normy przez organy wymiaru sprawiedliwości i organy administracji publicznej. Innymi słowy, umożliwia ono egzekwowanie prawa materialnego.

Odnosząc się do kwestii przedłożenia przez stronę powodową aktów stanu cywilnego w postaci kopii bez tłumaczenia z języka ukraińskiego, należy zauważyć, że pozwany nie zakwestionował faktu, że powodowie są zstępniymi M. A., ograniczając się do postawienia ogólnego zarzutu niewykazania czynnej legitymacji procesowej. Kwestia ta nie budziła również żadnych wątpliwości na etapie postępowania likwidacyjnego, w toku którego zakład ubezpieczeń przyjął zgłoszenie powodów i przyznał im stosowne świadczenia. Zresztą również w apelacji skarżący nie zarzucił błędów w ustaleniach faktycznych w zakresie stopnia pokrewieństwa powodów ze zmarłym.

Tym niemniej, na etapie postępowania apelacyjnego, stosowne akty stanu cywilnego zostały złożone wraz z tłumaczeniem. Zgodnie zaś z art. 382 k.p.c., sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Wskazane dowody potwierdzają zaś prawidłowość ustaleń Sądu Rejonowego.

Na zakończenie należy też wskazać, że nie doszło do naruszenia art. 278 k.p.c., bowiem zbędnym dla rozstrzygnięcia było ustalenie przeciętnego miesięcznego (średniego) wynagrodzenia na Ukrainie w przeliczeniu na polskie złote w stosunku do średniego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce i ustalenia faktycznej wartości wypłaconego powodom zadośćuczynienia, przy uwzględnieniu dotychczasowego poziomu życia powodów na Ukrainie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje, zasługujący na podzielenie pogląd, że stopa życiowa poszkodowanego, jego status społeczny i materialny, nie może wpływać na wysokość zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę i nie może wyznaczać należnej mu rekompensaty. Takie pojmowanie funkcji kompensacyjnej prowadziłoby do różnicowania krzywdy, w zależności od statusu materialnego poszkodowanego, co godziłoby w zagwarantowaną w art. 32 Konstytucji zasadę równości wobec prawa, a także w powszechne poczucie sprawiedliwości (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 279/10, OSP, 2012, z. 4, poz. 44, z dnia 4 listopada 2010 r., IV CSK 126/10, nie publ., z dnia 17 września 2010 r., II CSK 94/10, OSNC 2011, Nr 4, poz. 44 i z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., I CSK 74/12, nie publ.).

Zgodnie z konwencją haską z dnia 4 maja 1971 r. o prawie właściwym dla wypadków drogowych (Dz. U. z 2003 r. Nr 63, poz. 585), do oceny odpowiedzialności cywilnej za wypadek właściwe jest prawo państwa wypadku (*lex loci delicti*). Tak samo kwestia prawa właściwego została uregulowana w art. 35 ust. 1 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 96, poz. 465). Istotnym kryterium wymiaru należnego powodom zadośćuczynienia nie może być zatem okoliczność, że zamieszkują na stałe w kraju w którym stopa życiowa mieszkańców jest niższa niż w kraju, w którym doszło do wypadku i którego prawo jest stosowane celem ustalenia wysokości należnych im świadczeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2019 r., IV CSK 45/18, LEX nr 2654517).

Wobec powyższego, na podstawie art. 385 k.p.c., apelacja podlegała oddaleniu jako bezzasadna.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zasądzając od pozwanego na rzecz powodów B. D., D. D. (1) i R. A. kwoty po 900 złotych, a na rzecz V. A. kwotę 450 złotych, na które złożyły się koszty wynagrodzenia reprezentującego powodów pełnomocnika. Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2015 r., III CZP 29/15, OSNC 2016/6/69, że choć w razie współuczestnictwa formalnego do niezbędnych kosztów procesu poniesionych przez współuczestników reprezentowanych przez jednego fachowego pełnomocnika zalicza się jego wynagrodzenie ustalone odrębnie w stosunku do każdego współuczestnika, to jednak sąd winien obniżyć to wynagrodzenie, jeżeli przemawia za tym nakład pracy pełnomocnika, podjęte przez niego czynności oraz charakter sprawy. Stawkę wynagrodzenia adwokata określono zatem zgodnie z § 6 pkt 4 - 5 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U.2015., poz. 1809 ze zm.), jednak Sąd przyznał wynagrodzenia obniżone, uwzględniając, że powodów reprezentował jeden profesjonalny pełnomocnik, wniesiono jeden środek zaskarżenia, a zarzuty apelacyjne były wspólne i odbyła się jedna rozprawa przed sądem odwoławczym.